

Meerderjarig Beleidsplan van Stichting Vakaró voor Komló

A. De geschiedenis en het ontstaan van de stichting

Sinds mensenheugenis worden de Roma (Zigeuners) in Hongarije ernstig gediscrimineerd en geminacht. Veel van hen leven er in grote armoede, in mensonwaardige omstandigheden, aan de rand van de maatschappij en in een uitzichtloze situatie. Zo ook in de stad Komló, in het Zuiden van Hongarije.

Begin 1998 werd er in de Petrakerk te Veenendaal - gedurende de Veertigdagentijd - een Vastenactie gehouden voor de kinderen in Komló. Er werden door de kinderen binnen de Petrakerk o.a. schoenen, speelgoed en schoolmateriaal in gezameld, gedurende zes weken lang.

Doordat iemand de financiële opbrengst van de actie verdubbelde besloten Wijnny van den Bovenkamp en Conny van Tuil zelf naar Komló te reizen om te zien wat er met het geld gebeurde. (Zij deden dat overigens op eigen kosten.) Zo namen zij deel aan een zomerkamp wat voor de allerarmste kinderen georganiseerd werd. Een indrukwekkende ervaring en er werd besloten om verder te helpen. Er was in de afgelopen jaren veel mogelijk en daar zijn we erg dankbaar voor.

Een kleine selectie: vele hulptransporten mochten we organiseren, de oprichting van een kleuterschool voor arme kinderen was mogelijk, we organiseerden een klusproject door jongeren uit diverse kerken uit Veenendaal en Doorn en we konden twee maal een busje voor vervoer van hulpgoederen en schoolkinderen schenken.

De Werkgroep Komló uit de Petrakerk werd op 8 maart 2004 een officiële stichting om ook de start van een Studiefonds voor jonge Roma mogelijk te maken.

In Komló leven zo'n 30.000 mensen, zo'n 10 % van hen is Roma en leeft op of onder de armoedegrens. Vooral de kinderen en jongeren zijn het meest de dupe; terwijl zij nog een hele toekomst voor zich hebben.

Onze missie was en is: voor hen een beter bestaan en een betere toekomst.
Dat zal in de komende jaren nog hard nodig zijn!

B. Toelichting op de statuten

We citeren het doel uit de oprichtingsstatuten van de stichting:

Artikel 2

1. De stichting heeft ten doel:

Het verlenen van hulp en ondersteuning ter verbetering van de levensomstandigheden van Roma en overige armen in Hongarije en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woord.

Toelichting:

Wij hebben bewust gekozen voor een ruime doelstelling op papier, zodat wij alle kanten op kunnen. Onze persoonlijke doelstelling was en is veel beperkter, wij willen er vooral zijn voor de Roma kinderen en Roma jongeren die in een achterstandsituatie verkeren. Maar om te voorkomen dat onze eigen doelstellingen ons mogelijk zouden belemmeren om een andersoortige manier van hulp te verlenen als de situatie in Komló daar om zou vragen hebben we het zeer ruim opgesteld.

2. De stichting tracht haar doel ondermeer te verwezenlijken door:

- a. *Het verwerven van financiële middelen*
- b. *Het verwerven van goederen*
- c. *Het geven van voorlichting*
- d. *Samenwerken met personen en hulpverleningsprojecten hier ter plaatse en in Hongarije*
- e. *Financiële en/of materiële ondersteuning bieden aan personen en hulpverleningsprojecten in Hongarije*

Toelichting:

- a. Het verwerven van financiële middelen:

Veel steun komt er gelukkig van trouwe donateurs en ook via (al dan niet) plaatselijke kerken. Daarnaast organiseren wij zelf ook regelmatig activiteiten die geld in het laatje brengen, zoals b.v. een rommelmarkt, een Hongaarse proeverij, een middag in Zigeunerstijl etc. Ook nemen we regelmatig deel aan plaatselijke activiteiten voor non-profit organisaties.

- b. Het verwerven van goederen:

Veel mensen denken aan onze stichting als zij goederen hebben die zij zelf niet (meer) kunnen gebruiken en/of waarvan ze weten dat wij ze goed kunnen gebruiken. Zoals b.v. ballonnen voor de kinderen, of een magnetron voor iemand in Komló, of relatiegeschenken t.b.v. een rommelmarkt. Soms plaatsen we ook een directe oproep, bijvoorbeeld: we zoeken nog truien in maat M. Daar wordt altijd gehoor aangegeven.

c. Het geven van voorlichting:

Graag geven wij informatie over de positie van Roma in Hongarije en over onze werkwijze. Iedere twee weken verschijnt er een actueel verslagje (met verantwoording van de financiën) in een kerkblad wat binnen de PKN-kerken verschijnt.

Daarnaast verstuurt de stichting regelmatig een nieuwsbrief naar donateurs en/of andere belangstellenden.

Van ieder werkbezoek aan Komló wordt een uitgebreid verslag gemaakt en dit wordt per e-mail of per post verstuurd naar betrokkenen.

Daarnaast vragen we ook regelmatig de aandacht van de plaatselijke pers.

Met veel plezier geven wij ook ergens een beamer presentatie.

Ook jonge mensen proberen wij te attenderen op de situatie voor Roma. Zo zijn wij wel eens te gast op een catechese, of op een school of helpen bij het maken van een scriptie.

d. Samenwerken met personen en hulpverleningsprojecten hier ter plaatse en in Hongarije

Binnen Nederland hebben we wel eens samengewerkt en/of werken nog samen met de volgende organisaties: Stichting Deventer-Roemenië, Mission Reliefs Transport, Breath Care for Kids, Stichting Hulp Oost-Europa, The Shelter, Het Perron (christelijke scholengemeenschap), de Beursvloer cq. Vrijwilligers Netwerk Veenendaal, Gemeente Veenendaal, TimmerSelekt Doornenbal BV, PKN Kerken Veenendaal, Oecumenische Gemeente te Barneveld, MercySeeds etc.

Vanuit België hebben we samengewerkt met de Optiekers zonder Grenzen. (zie jaarverslag 2012)

In Hongarije: Caritas, Centrum voor Gezinshulp, Zigeunerzelfbestuur, Wijkvertegenwoordigers, Napfény Tanoda en diverse middelbare scholen en hogere scholen.

e. Financiële en/of materiële ondersteuning bieden aan personen en hulpverleningsprojecten in Hongarije

In het verleden is er veel steun verleend aan Caritas, zowel financieel als materieel.

Daarnaast hebben we regelmatig afgeronde projecten georganiseerd; zoals b.v. een klusproject voor jongeren, of het brillenproject met de Optiekers zonder Grenzen. Ook in de toekomst hopen we nog dergelijke projecten te organiseren.

Verder gaat er naar verhouding veel geld naar de jongeren binnen een studiebeurzenprogramma, het zogenaamde Studiefonds. (Hier over later meer)

Ook kinderen die in een achterstandsituatie leven in Komló krijgen van ons (geringe) ondersteuning. Het is van ons een droom om meer voor hen te kunnen doen. Zeker voor de groep waarvoor eigenlijk niet gezorgd wordt.

Daarnaast proberen we wat te betekenen voor de mensen die wonen in de wijk Kenderföld en in de barakken.

3. De grondslag

De stichting erkent als grondslag voor al haar handelen de boodschap van het Evangelie. De doelstelling van de stichting is dan ook geïnspireerd door Matteüs 25, vers 40:

“Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan”.

Toelichting:

Voor ons als bestuursleden is het Evangelie de bron van inspiratie en de bron waaruit wij kracht putten. (Wat overigens beslist niet wil zeggen dat wij in Komló evangeliserend bezig zijn.)

Tot zover de toelichting op de statuten!

C. Voor wie zet de stichting zich nu concreet in?

1. Doorlerende (Roma) jongeren in het Studiefonds
2. De kinderen (Roma en niet Roma) die in een achterstandsituatie leven
3. De mensen (Roma en niet Roma) in de wijk Kenderföld en in de barakken

1. Doorlerende jongeren in het Studiefonds

In Hongarije maakt maar slechts 4 % van alle Roma de middelbare school af. Dat was en is bijzonder spijtig... want alleen een opleiding, met een diploma, geeft een Roma jongere een kans op een betere toekomst, op een baan! Heeft een jonge Roma eenmaal een baan dan is hij/zij in staat om een hele familie uit het slop te trekken.

Daarbij komt: een studerende en later een werkende Roma is een inspirerend voorbeeld voor de anderen binnen de familie of in de wijk.

Daarom heeft de stichting een zogenaamd Studiefonds. Iedere jongere die is opgenomen in dit programma ontvangt een tegemoetkoming in de studiekosten. Ons doel d.m.v. het Studiefonds is dat jongeren een opleiding afmaken, een diploma behalen. Het niveau van de opleiding is daarbij niet van belang. Onze middelen bestaan uit het geven van financiële én morele steun.

Niet zomaar iedere arme jonge Roma in aanmerking komt voor ondersteuning. Wij hanteren o.a de volgende criteria:

- de jongere moet de capaciteiten hebben voor het volgen van deze opleiding
- de jongere moet beschikken over de juiste mentaliteit en doorzettingsvermogen
- het gezin moet leven op of onder het bestaansminimum

Of iemand in aanmerking komt voor ondersteuning beslissen wij gezamenlijk, na goed overleg met de kandidaat. We vragen nogal wat van een jongere en die moet dat ook zelf zien zitten. Iedere jongere moet zich houden aan de Regels van Het Studiefonds (waarin o.a. staat wat we wel en niet vergoeden inzake studiekosten, hoe de jongeren hun nota's moeten verantwoorden, ze moeten een eigen bankrekening openen en beheren etc.)

De vorm en de duur van ondersteuning is echt maatwerk en wordt per persoon bekeken. Voor één meisje wordt b.v. het gehele collegegeld vergoed, voor de opleiding tandtechniek. En ander meisje mag de kosten voor de bus, de boeken en het uniform declareren. Voor alle doorlerende jongeren is internet tegenwoordig een must, en voor sommige is een laptop een noodzaak. Dus sommige jongeren mogen met ons, op kosten van de stichting, een laptop gaan afschaffen. Voor een aanstaande verwarmingsmonteur is het ook noodzakelijk dat hij zijn rijbewijs haalt. De financiële steun is dus echt maatwerk; er wordt goed naar iedere jongere gekeken wat hij of zij echt nodig heeft om verder te kunnen leren.

Maar ook de morele steun is maatwerk! Want verder leren staat nog steeds haaks op de Romacultuur. Veel oudere Roma leven bij de dag en zien ook het nut van studeren (voor hun kinderen) niet in. Als een jongere door leert en zich verder ontwikkelt maakt hij zich in feite los van thuis. Dat is voor een Roma jongere erg zwaar, want de familiebanden zijn hecht. Je eigen weg willen vinden, een zelfstandig bestaan op willen bouwen... dat is zwaar als er vanuit huis en vanuit de buitenwereld zoveel tegenwerking is. Het zelfvertrouwen is bij de meeste jonge Roma niet groot. Want als je altijd maar hoort dat je toch niets waard bent... dan ga je daar zelf in geloven.

Het is dus noodzakelijk dat wij een vertrouwensband met de jongeren opbouwen, om ze de morele steun te kunnen geven.

We merken dat het de jongeren helpt als we regelmatig contact met ze hebben. Minimaal twee maal per jaar persoonlijk en minimaal vier keer per schooljaar schriftelijk, tegelijkertijd met het verantwoorden van de rekeningen. Daarnaast wordt er door de meeste jongeren extra geschreven of gebeld. Alle jongeren beschikken intussen, via school of elders, over e-mail. Soms komen er vragen of mededelingen die met de studiebeurs te maken hebben, maar ook steeds vaker delen ze hun persoonlijke omstandigheden.

We gaan ook regelmatig op huisbezoek en/of nodigen de ouders uit voor een familieavond. Het helpt enorm als ouders ook helpen motiveren en de basis daarvan is dat wij een goede verstandhouding hebben met de betreffende ouders.

Ook organiseren we twee keer per jaar een dagje uit met de jongeren; dat komt ook het groepsproces ten goede. Zo krijgen zij ook het gevoel dat ze er niet alleen voor staan.

Naast de financiële steun is dus ook de morele ondersteuning van groot belang! Misschien wel het allerbelangrijkste.

De meeste jongeren ondersteunen we jarenlang, totdat zij hun diploma (of zelfs diploma's) op zak hebben. Het heeft dus zeker resultaat. En ook dan laten we ze niet zomaar los. We houden contact en proberen (indien nodig) ook te helpen bij het vinden van werk.

We kennen ook onze beperkingen: het probleem van de discriminatie van Roma in Hongarije kunnen wij niet oplossen. Maar wij kunnen wel jonge Roma helpen om perspectief te ontwikkelen en een zelfstandig bestaan op te bouwen!

De stichting heeft een wachtlijst voor opname in het Studiefonds. We hopen en verwachten dat we ook in de komende jaren nog veel kunnen betekenen voor jonge Roma die graag verder willen leren en hun droom zo graag waar willen maken! Zonder het studiefonds zouden deze jongeren - gezien hun afkomst en thuissituatie - geen toekomst hebben!

2. De kinderen die in een achterstandsituatie leven

De stichting heeft een zogenaamde "ontmoetingsruimte" en die staat midden in de "Zigeunerwijk" Kenderföld in Komló. In deze wijk wonen zo'n 80 tot 100 kinderen in een achterstandsituatie. Er wordt niet goed voor ze gezorgd, er zijn veel problemen in de thuissituatie door b.v. alcoholmisbruik, werkloosheid, armoede etc., er is honger en dorst, de hygiënische omstandigheden zijn verre van hygiënisch enz.

Voor deze kinderen organiseren we dan ook regelmatig een kindermiddag. Hoe zo'n middag eruit ziet hangt ook af van de weersomstandigheden, maar te denken valt aan: samen spelletjes doen, geschminkt worden, een lekkere banaan krijgen. De clown met een ballon voor ieder kind is ook altijd een succes!

Doordat de bestuursleden van Stichting Vakaró voor Komló alle kinderen persoonlijk kennen wordt automatisch ook de ontwikkeling van de kinderen gevolgd. Hoe gaat het thuis? Hoe gaat het op school? Enz. Veel nieuwe kandidaten voor het Studiefonds komen dan ook voort uit deze groep kinderen.

Onze stichting heeft eigenlijk behoefte aan een grote multifunctionele ruimte, zodat er meer gedaan kan worden met en voor deze grote groep kinderen.

3. De mensen in de wijk Kenderföld en in de barakken en in het buitengebied

Indien de mogelijkheden er zijn probeert de stichting ook iets te betekenen voor de gehele wijk en/of voor de Roma gemeenschap in het geheel.

Te denken valt dan m.n. aan projecten die de gezondheid en het algemeen welbevinden ten goede komen. (Bijvoorbeeld het project wat we samen met de Optiekers zonder Grenzen georganiseerd hebben; zie daarvoor het jaarverslag 2012. Een ander voorbeeld, uit het jaar 2014, was de Jongerenreis uit de Petrakerk te Veenendaal naar Komló. Zes jongeren en drie volwassenen uit Veenendaal hebben toen in de "Zigeunerwijk" allerlei activiteiten - voor jong en oud - georganiseerd.

Ook proberen we door het schenken van groentezaden pakketten vanuit het World Seed program er voor te zorgen dat mensen met een eigen stukje grond de winter door kunnen komen. Niet alleen in en rond Komló, maar ook in de regio van Debrecen.

Incidenteel verstrekken we ook wel hout- of voedselpakketten, maar alleen als dat zeer dringend noodzakelijk is.

Het is zeer gewenst dat er weer een speeltuin komt in de wijk!
Onze stichting draagt hier graag aan bij!

Dit meerderjarig beleidsplan is geactualiseerd op 1 april 2024.

Conny van Tuil
Voorzitter

Hazelaar 20 - 3904 LZ Veenendaal
Tel. 06-16122409
E-mail: vakarovoorkomlo@ziggo.nl

Gekwalificeerd als ANBI – IBAN: NL 85 INGB 0004 404 521